

Bácsmegyei Függetlenség

AZ ALFÖLDI, A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ES A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néplanitók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. — Egyes szám ára 10 fillér.
M megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Mayer Nándor.
Lapszerkesztő: Dr. Briedman Andor.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza. Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Istenítélet.

(-b.-) A választás megtörtént. Itt a nemzet. De nekünk úgy tetszik, hogy ez az ítélet amolyan Istenítélet, amilyent például a legsötétebb középkorban alkalmaztak a vízpróbánál. Aminthogy ez a választás is beillenek a legsötétebb középkorba. Mert akkor sem tisztelték a törvényt, csakúgy mint most sem.

Minden jobbérzésű ember vére felforr, ha ezekre a középkori brutalitásokra gondol. Minden magyar ember szíve összeszorul, ha ezeket az aljas lélekvásárlásokat, erőszakot és fenyegetéseket a nemzet ítéletének hallja és ha ezeket a szörnyűségeket a középkori barbárizmussal egybeveti. Ez a választás épúgy nem volt a nemzet ítélete, mint ahogy a középkori vízpróbában sem az Isten, hanem az évezredek emberi komizsága és butasága ítélt.

Ezeknél a próbáknál a gyanúsítottat a hatóság emberei összekötött kezekkel a vízbe lökték. Ha ki birt valahogyan szabadulni, akkor bűnös volt és agyonverték. Ha meg benneveszett az árban, akkor ártatlan volt. — Ennek a borzasztóan igazságos ítéletnek magyarázata abban keresendő, hogy a próba megejtése előtt a vizet a papság szentelt vízzel meghintette. Már pedig a szentelt víz csak az ártatlan és romlatlan lelkű embert fogadta magába, a bűnöst és eretneket nem. Így volt lehetséges azután az a furcsa magyarázat, hogy aki a próbába belepusztult, az ártatlan volt, aki meg nem pusztult bele, az bűnös volt és éppen ezért mégis csak el kellett pusztulnia.

A szegény magyar nemzet éppen ilyen Istenítéleten ment keresztül. A bécsi hatalom kirendeltjei békóba kötött kézzel dobták be az áradatba. Tudták már a választások megejtése előtt, hogy ha a nemzet akarata győzne is első alkalommal, mindenképpen el kell pusztulnia, mert végül mégis csak győzőit volna a durva erőszak, a bécsi parancs, saját pénzünk és saját vérünkkel való vér: a katonaság.

Így fest a nemzet ítélete. Ezek után kétségtelen, hogy a nemzet elfordult azoktól, akik függetlenségét, szabadságát, gazdasági önállóságát és jólétét akarták. Ez a győzelem azt jelenti, hogy a nemzet nem akarja törvényes jogainak megvalósítását. Ez a csendőrszuronyoktól fényes győzelem azt igazolja, hogy a nemzet nem akar többé mást, csak azt, amit Bécsben akarnak. Többet nem fog ábrándok után futkosni,

hanem a realitás álláspontjára fog helyezkedni és valóban veszi azt, ami a törvényben meg van írva, esküvel meg van erősítve és királyi aláírással meg van ígérve.

Nem fognak tehát a mi vágyaink és reményeink teljesülni. De teljesül az osztráknak minden követelése. Szavazhatunk ujoncot és adót annyit, a mennyi csak jólesik Bécsnek. Adunk 250 milliót az új hadihajókra, 300 milliót Boszniára azért, hogy a közös birodalom egy új tartománnyal szaporodjék.

Ez volna tehát a nemzet többségének akarata, amely olyan hatalmi önkény folytán jött létre, aminőre még nem volt példa a magyar választások történetében.

De ez nem a nemzet akarata! Ez csak a kormánynak és mindenre kapható szolgálóhadának akarata. A nemzet akarata az, hogy törvényei melyek a választók egyéni meggyőződésének megnyilvánulását és ennek teljes szabadságát védik, megtartassanak.

A nemzet akarata nem a kormányban és a mostani parlamenti többségben van. A nemzet akaratának súlya a nemzeti közszelemben gyökerezik, melytől az osztrák akaratot és lakájakaratot nagy-nagy különbségek választják el.

Korai tehát a letörés felett érzett öröm. Mert a többség megvan, de nincs meg a király és nemzet közötti összhang helyreállítása, nincs meg a béke. Legalább a vérig sértett nemzetnél nincs meg, nem is lehet. A közhangulat sohasem volt még ilyen forrongó, az elkecseregés sohasem volt ilyen mélyeség.

Az igazság az, hogy a nemzeti béke a legkiméletlenebb harc jegyében született. Tény, bár szomorú tény, hogy a béke épületét forrongó lávatömegben felépíteni nem lehet.

Számban megfogytunk, az tagadhatatlan, de erkölcsi erőnknek teljes birtokában vagyunk, mert ennek gyökere a nép szívében van, melyet megkorbácsoltak és összekötözték. Minden erőnkkel és teljes harckészséggel küzdeni fogunk azok ellen a törekvések ellen, melyek kívülről és belülről fenyegetik újlag szabadságunkat.

Ez a harc izzó lesz és kiméletlen, mert hiszen egy percnyi lankadás is romlásunkat okozhatja.

Ezért tévednek a haza ellenségei, ha azt hiszik, hogy az ítélet már itt van és a nemzet már ítélt. Ez az ítélet még csak középkori istenítélet, mely kiméletlen, buta és sötét ugyan, de csak a jogok felderülésének hajnaláig.

Ez még korántsem ítélet. Ez csak még pör. Az igazi ítélet csak ezután jön. De akkor azután igazi istenítélet lesz a haza ellenségeire, a fegyveres béke-lovagokra és a munka szent köntösébe bújó aknamunkásokra.

Felhívás

a város közönségéhez!

Pártunk vezetősége előtt számos adat fekszik azokról a hallatlan választási visszaélésekről, melyekkel a munkódicstelen csatájukat megvívták.

Mindazonáltal felkérjük városunk minden polgárát, hogy ha bármiféle visszaélésről tudomása van, azt pártunk irodájában (Erzsébet-körút 13. sz.) haladéktalanul bejelenteni sziveskedjék.

A törvénytelen ségek meghiusítása minden jóérzésű polgár kötelessége!

Kérjük a bejelentéseket szóval vagy írásban hozzánk mielőbb annyival is inkább eljuttatni, mert a petíció benyújtása határidőhöz van kötve és az adatokra szükségünk van.

Politika.

Az újvidéki választás. Újvidékről írják: Újvidék város törvényhatósági bizottságának központi választmánya választási elnöké dr. Balla Aladárt választotta meg és a választás határnapját június hó 9. napjára tűzte ki.

A választási elnök basáskodása. Erről a tárgyról már eleget és eléggé erősen beszéltünk. De legújabbán is értesültünk dr. Nikolics György választási elnök úrnak egy tényéről. Az elnök úr nemcsak azt nem engedte meg, hogy az ellenpárt bizalmi férfai mosolyogjanak vagy szájukat kinyissák, hanem azt sem engedte meg, hogy a bizalmi férfiak a választási jegyzőkönyvbe betekínthesse. A választási joggyakorlatból azt már megtanultuk, hogy az elnök arra való, hogy a csendőrszurony árnyékában védtelen és tekintélyes polgárokkal basáskodhassék. De azt még nem tudjuk, hogy a törvény „siketnémákra” gondolt, midőn a bizalmi férfiak állását megteremté.

Katholikus papság a választásokon. Nem feszegettünk soha lapunk hasábjain a vallási dolgokkal összefüggő kérdéseket. Most az egyszer azonban nem hallgathatjuk el a katolikus papság sajátos viselkedését, amely szinte hálátlanságnak is beillik. A Fernbach család volt az, amelynek a katolikus egyház

körül elévülhetlen érdemei vannak. Az anyagi támogatásban mindig előljárt e család és akkor, amidőn csak nagyon csekélyke hála tanusításáról volt szó, papságunk nem volt sehol. Ugyancsak gyönyörűen viselkedtek barátaink is. Mig a derék bunyevácok egy szívvel-lélekkel támogatták zászlónkat, addig lelki pástoraik, akik jóvótukat nekik köszönhetik, szintén nagy hálattalansággal viseltettek hivaikkal szemben.

Mikor a főispánon orgonálnak. Az se utolsó eset, ami Ujvidéken történt. A legutóbbi tanácsülés és a tanács tagjai előtt így szólt Matkovits Béla főispán a druszájához, Profuma alpolgármesterhez: „Te Béla, tudod, hogy én nem igen vagyok tisztában ezzel a verklivel. Azért hát kérlek: ha igenlő határozatot kell hozni — egyszer lépj a tyukszememre; ha pedig el kell vetni a javaslatot — kétszer nyomd meg a lábam.“ És az alpolgármester úgy orgonált a főispánon, mint a karikacsapás. Csak az a kérdés, hogy meddig bírja — a pedál?...

Az országos választás eredménye.

Lapunk zártáig a választások összes eredményéről a következő kimutatást nyertük:

Kormánypárt	242
Kossuth-párt	48
Justh-párt	36
Pártonkívüli 67-es	20
Pártonkívüli 48-as	10
Néppárti	12
Nemzetiségi	8
Demokrata	2
Ker. szocialista	1
Gazdapárt	3
Pótválasztás	18
Összesen:	400

Az érdekesebb újabb választási eredmények a következők:

Székesfehérvár: A választás eredménye az hogy báró **Mannsdorf Géza** Justh-párti heves küzdelem után leverte gróf Zichy János, minisztert.

A kerületben három jelölt küzdött: gróf Zichy János, munkapárti, báró Mannsdorf Géza Justh-párti és Horovitz Gábor szociálista. Rendkívül heves küzdelem után a választást este 1/4 7-kor befejezték. Leadatott 1964 szavazat ebből báró Mannsdorf Géza Justh-pártira 1026, gróf Zichy János munkapártira 935 szavazat s így báró Mannsdorf 88 szótöbbséggel választották meg.

Csikkarcfalva: Gyórfly Gyulát (Justh-p.) Surányi Miklós munkapártival szemben 300 szótöbbséggel megválasztották.

Déva: Barcsay Andor Justhpárti 189 szótöbbséggel győzött Hollaky munkapártival szemben.

Battonya: Vertán Etele Justh-párti jelöltet megválasztották, Vertán Etelének 1216, Babó Zoltán Kossuth-pártinak 584 és Kormányos Benő gazdapártinak 62 szavazata volt.

Az újabb megválasztott Justh-párti képviselők a következők:

Barcsay Andor, Déva, Gyórfly Gyula, Csikkarcfalva, Báró Mannsdorf Géza, Székesfehérvár, Sümegi Vilmos, Gyergyószeutmiklós, Vertán Etele, Battonya.

Képviselőválasztások eredménye a vármegyében.

1. Zombor.

Konyovits Dávid mp.	1427
Fernbach Péter Jp.	1049
Ifj. Ehrlich József dem.	5
Megválasztott Konyovits Dávid mp. 373 szótöbbséggel.	

2. Apatin.

Fernbach Károly Jp.	1170
Dr. Zsubori József mp.	883
Jankovits Jenő np.	377
Pótválasztás Ferbach Károly és Jp. és dr. Zsubori József mp. között	

3. Bácsalmás.

Ifj. Szutrély Lipót mp.	1680
Dr. Hirmann Ferenc Jp.	824
Dr. Kőszeghy Mihály np.	447
Ifj. Szutrély Lipót mp. 414 szótöbbséggel választott meg.	

4. Bacsstóváros.

Báró Gromon Dezső mp.	1118
Stefanik Igor tót nemz.	143
Megválasztott báró Gromon Dezső mp. 638 szótöbbséggel.	

5. Hódság.

Ertl János mp. egyhangulag megválasztott	
--	--

6. Kerény.

Dr. Falcione Árpád mp.	1255
Tompa Antal Jp.	729
Bonta Károly np.	308
Megválasztott dr. Falcione Árpád mp. 109 szótöbbséggel.	

7. Kölpény.

Dungyerszky Gedeon mp.	1399
Nikolits István szerb nemz.	997
Dr. Baits Lázár szerb r.	79
Dungyerszky Gedeon mp. 161 szótöbbséggel megválasztott.	

8. Magyarkanizsa.

Dr. Lovász Márton Jp.	1517
Tallián Vilmos mp.	846
Zbórai Miklós np.	114
Megválasztott dr. Lovász Márton 547 szótöbbséggel.	

9. Óbecse.

Radovánovics György mp.	1538
Visontai Soma Jp.	1359
Megválasztott Radovánovics György mp. 179 szótöbbséggel.	

10. Regőce.

Latinovits Pál mp.	1606
Lányi Mór Jp.	950
Megválasztott Latinovits Pál mp. 656 szótöbbséggel.	

11. Titel.

Zákó Milán mp.	1584
Hadzsi Szilárd szerb nemz.	275
1137 szótöbbséggel Zákó Milán választott meg.	

12. Ujverbász.

Báró Vojnits István mp.	2057
Dr. Balogh Ernő Jp.	1384
Megválasztott báró Vojnits István mp. 673 szótöbbséggel.	

13. Zenta.

Dr. Ellinger Jenő Kp.	636
Dr. Mikosevits Kanut mp.	475
Lovász Andor Jp.	358
Szalánczy Andor np.	221
Kapner Ármán szoc. dem.	25
Dr. Ellinger Jenő Kp. és dr. Mikosevits Kanut mp. között pótválasztás lesz.	

14. Baja.

Báró Podmaniczky Endre mp. dr. Rajk Aladár pártionkívüli függetlenségével szemben 18 többséggel győzött.	
--	--

15. Szabadka.

I. ker. Vojnits Sándor mp. 424 szótöbbséggel győzött Pleszkovits Lukács Jp.-val szemben.	
II. ker. dr. Janiga János mp. 131. szótöbbséggel győzött Mukits Simon Jp.-val szemben.	

Városi ügyek.

Felvétel a tanítónépző-intézetbe. A pápai irgalmas nővérek 110 növendék számára benlakással egybekötött nőtanítónépző-intézete I. osztályába az 1910/11. tanévre a felvétel folyó év június 1-től szept. hóig történik. Ellátási-díj 440 korona, tandíj 52 korona. Kivonat prospektus és felvilágosítás a felszólamlásra bármikor, a nagy szünetekben is, bárkinek adatik.

Árlejtési hirdetmény. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város 1910/1911. gazdasági évre megállapított 83 métermázsa zabszükségletének biztosítása céljából folyó évi június hó 23-án délelőtt 10 órakor Latinovich Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, amelyre árlejtezni kívánók ezennel meghivatnak. Bánatpénz 120 korona. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a számvevősnél betekintheők.

Árlejtési hirdetmény. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a városnak 1910/1911. gazdasági évben szükséges 12 folyó öl (3.5 m. magas és széles) buzaszalma szállítása tárgyában folyó évi június hó 23-án délelőtt 1/2 11 órakor Latinovich Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre érdeklődők meghivatnak. Bánatpénz 80 korona. Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a számvevősnél betekintheők.

HIREK.

Perjessy jubileuma. Szeged közönsége lelkes ünneplésben részesítette vasárnap Perjessy Lászlót, a kereskedelmi és iparkamara titkárát abból az alkalomból, hogy közpályájának hamincadik fordulójához ért. Az ünneplés impozáns volt. A város társadalmának színjében kívül részt vett azon messze vidék. Testületek, egyesületek küldötték el megbízottait erre az ünnepre, amely a becsületes munka és törekvés gloriifikálása volt. Perjessy László jubileumára az igazi érdemek megbecsülése, a több mint negyedszázados, nagy eredményeket felmutató tevékenység elismerése, az őszinte szeretet és barátság hozta össze a közönséget, amely mindvégig lelkesen ünnepelte a kamara titkárát.

A karlócai kongresszus megnyitása.

Sok nemzetiségi konfliktusnak és viharok színhelyét, a karlócai gör. kel. szerb egyházi kongresszust vasárnap délelőtt nyitotta meg Rohonyi Gyula királyi biztos. A hangulatból ítélve a kongresszus valószínűleg még a szokottnál is viharosabb lesz. A kongresszus üléseit egyelőre elhalasztották, amíg az igazoló bizottság a mandátumok átvizsgálásával el nem készül.

Térzene az Erzsébetligetben. A zombori troubadourok az idén is fentartják a közönségünk szórakoztatása s az Erzsébetliget népszerűsítése céljából a multban oly kedvessé vált térzenét. Az első térzenét a vállalkozó fiatalság szombat, 4-én rendezte.

Drágul az arcképes igazolvány. A fél-áru menetdíjkezdvezmény! igénybevételére jogosító arcképes igazolványok kiállítási díját kereskedelmi miniszter ez eddigi 1 korona helyett 2 koronában állapította meg. E szerint a fél-áru utazás megdrágult.

Gróf Leiningen W. Károly szobrára a vármegye 100 koronát szavazott meg.

Ada község jegyzőjének, Aradszky Ulászlónak 500 korona jutalmat szavazott meg. A vármegye e határozatot a jegyző kiváló érdemeire való tekintettel jóváhagyta.

Szkalin Benő nyugdíja. Skalin Benő volt urszentiváni jegyzőt a bíróság több rendbeli cselekmény miatt elítélte. Szkalin ezzel nyugdíjigényét elvesztette. A vármegye azonban humánus szempontokból vezéreltetve, a magáról megfelelően tisztviselőnek évi 864 korona nyugdíjat állapított meg.

A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság, Mikszáth Kálmán, a legutóbbi közgyűlésén tiszteleti tagnak választotta meg és erről következő szövegű díszoklevelet állított ki: A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság Zomborban, 1910. évi március hó 31-én tartott közgyűlésében dr. Mikszáth Kálmán urat, a magyar széppróza nagymesterét, a magyar nép lelkének világhírű művészi megszólaltatóját, negyven éves írói tevékenységének országos ünneplése alkalmából, tiszteleti tagjává választotta, és ennek emlékezetéül a jelen díszoklevelet részére kiállította. Kelt Zomborban, 1910. évi május hó 16. án. Vértesi Károly, elnök. Prokópy Imre, titkár. (P. H.) — Az ünneplést író tiszteletére pünkösd másodnapján rendezett országos ünnepélyen Budapesten, Vértesi Károly elnök képviselte az Irodalmi Társaságot, valamint a temetésen is, amely alkalommal az Irodalmi Társaság koszorúját is a ravatalra helyezte.

A dohánygyártmányok árának felemelése. A dohánygyártmányok fogyasztói néhány hét óta mindinkább észlelik, hogy a gyártmányok, különösen a szivarok rendkívül rosszak, rossz dohányból, tökéletlenül vannak előállítva s nedvesek. Ez, mint a Magyar Kereskedők Lapja írja, a dohánygyártmányok árának felemelését készíti elő. A dohánygyárak ugyanis rendelkezést kaptak, hogy egyelőre a raktáron levő rosszabb minőségű dohányt dolgozzák fel s ezeket a gyártmányokat hozzák forgalomba. Ezzel a dohányjövődék kezelőse az akarja elérni, hogy az árfelemelés után jobb dohányból készült és gondosabban előállított gyártmányokat hozhasson forgalomba s ezzel az árfelemelés miatt zúgolódó fogyasztókat kiengesztelje. Az egyes gyártmányok árfelemelése tekintetében végleges megállapodás még nem jött létre átlag az áremelés a mai áraknak mintegy 20 százalékat fogja kitenni.

Szörnyet halt egy öreg választópolgár. Szabadkáról írják: Dulics Péter hevenéves gyöngyénpusztai szavazópolgár a választás napján bejött Gyöngyénből Szabadkára, hogy alkotmányos jogát gyakorolja és leszavazza az urnánál. A Zimonyi-uti Simokovits Gusztáv féle kocsmá előtt állott meg kocsiával. Leszállani azonban már nem kellett neki, mert lefordult a kocsiról. Szívzselhűdés ölte meg a nagy melegben a kövér öreg embert. Holttestét, melyet már szavazni el nem vihettek, hazavittek Gyöngyénbe.

A baja-bezdán-zombor-apatin-szondi vasút, mely egyes községek magatartása miatt eddig még nem valósulhatott immár befejezéséhez közeledik. A vármegye legutóbbi közgyűlése ugyanis 980.000 korona újabb hozzájárulást szavazott meg az engedélyes Gfrerer, Groszman és Schoch cégnek.

A budapesti repülőversenyek. A június 5-én kezdődő pesti repülőversenyek rendezőse összesen kétmillió jegyet nyomtatott a versenyek tartamára. Természetesen ezenkívül a vidéki jegyeket az államvasutak pénztáránál lehet megváltani mérsekelt áron. Hogy mint jelent kétmillió jegynek a feldolgozása, azt csak az tudja megérteni, aki látja, hogy a Menetjegyirodában, három nagy teremben, hat óriási páncélszekrényben elhelyezett jegyeket éjjel napal felváltva hatvan ember osztályozza. Ezek a jegyek innen részint az elárúsító helyekre, részint pedig a repülőversenyterre kerülnek, ahol újabb nyolcvan ember meg annyi bódében fogja árusítani. De éppen ilyen érdekes statisztikai adat az is, hogy a repülőversenyterem állandóan az ellenőrök, jegyszedők, munkások nagy serege, számszerint kilencszázhatvan ember dolgozik. Ötvennégy aviatikus vesz részt a versenyben, mindenikük mellett egy pilóta és mechanikus fog dolgozni. A rendőrség állandóan ezerkétszáz lovas és gyalogosrendőrt mozgósít. S megjelenik ott a titkosrendőrök egész serege is. A katonaság részéről felváltva 1500—2000 ember fog naponként kordont vonni. Ezekon kívül a mentők, a tüzoltok, a sajtó képviselői, a különböző bizottságok tagjai és egyéb funkcionáriusok vagy alkalmazott valóságos hadserege fog a versenyterem intézkedni.

A villámcsapás különös útja és hatása. Balatinác József hercegszántói lakos házat — mint levelezőnk írja — legutóbbi heves zivatar

alkalmával villámcsapás sújtotta. A villám a parasztház kéményének oldalán lyukat tört magának és így a kéménynyíláson át a nyitott és le nem padlásolt konyhába jutott. A konyhában ült az öreg gazda egyik fia, aki a vakító fény elől a szobába futott. Erre a konyhában a villám két részre szakadt; az egyik rész a konyhából jobbra a menekülő ember után a nyitott szoba ajtón az utcai szobába furódott és egyenesen az ajtóval szekézt falba hatolt, utját a falról lerepesztett tapasz jelezte, utjában a falon függő képet össze-vissza repesztette, a kép ráamát égési nyomokat hagyott, innen a fal mentén a padlásig felemelkedett s ott átrepesztve a falat, utat tört magának az utcára a szabadba. A villám másik része a konyhából balra akonyha mellett levő istállóba, innen a istállóhoz hozzáépített szobába, onnan a szoba mellett levő konyhába, onnan a szomszédos másik szobába hatolt a falakon át a padlózat mentén, végre a földben eltűnt. Az istálló melletti szobában a gazda egy másik fra kis széken ülve (alkonyat lévén) lámpa mellett vacsorázott, mellette a kemence padkáján ült egy 3 éves kis fiú. A fiúcska elmeséli, hogy valami cik-cakkos fényt látott a szobában kóvályogni, a vacsorázó apa nem látott semmit, el volt foglalva az evéssel, hanem egyszerre érezte, hogy valamitől elnehezdedt és nem tud szólni és hogy kis székét, melyen ült, vele együtt valami erő az asztalhoz csapta, mert asztal mellett ült. Végre megszabadult a lidércnyomástól és megszólalhatott: „Jaj Istenem, nincs már semmi bajom!” Az utolsó szobában széken ülő harmadin fia a gazdának meztelen lábujjain érzett zibbadást és bizsergést, közben villámfényt látott, mire csakhamar eltűnt minden. Mindezen személyeknek az ijedségen és félelmen kívül semmi bajuk nem történt.

A király és a szentiváni bíró. Az általános kihallgatások egyik napján a szentiváni bíró, egy tisztességben megőszült magyar is a király elé járult, hogy megköszönje a kitüntést, amelyet kapott. A király kegyesen fogadta a bírót.

— Örülök, hogy kitüntethetem — szólt a király.

— Hát még néhány évig büszkén viselem felségednek kegyes ajándékát — szólt a bíró.

— Miért csak néhány évig? Hiszen erős, egészséges.

— De nem vagyok már mai gyerek. Megettem a kényerem javát.

— Hiszen az nem baj — szólt mosolyogva a király, — nézzem reám, én még öregebb vagyok, azét még sem gondolok a halálra.

— Ne is gondoljon felséges uram, aztán meg milliónyi magyar imádkozik felségedért.

— Azért csak egyszer meg kell halnunk — szólt a király.

— Jöjjön, felséges uram, Szentiványra, ott még sohasem halt meg király — szólt erre a bíró.

A király jóízűen mosolygott a bíró megjegyzésére.

A volt hodsági jegyző özvegyének nyugdíja. A vármegye özv. Szendy Istvánnak 1102 korona évi nyugdíjat és 183 korona gyermeknevelési járulékot szavazott meg.

Adjunk munkát a vakoknak. A sorsjuttott világtalanok megmentésére irányuló társadalmi mozgalom, áthidalni törekszik a szerencsétleneknek azon utat, mely jövő boldogulásukat és mindennapi életfentartásukat biztosítja. Ezen kitűzött célt megvalósítja a temesvári vakok intézete olyképpen, hogy a világtalanokat szakszerű kiképzésben részesíti, a képzés után állandó munkát ad, hogy ipari jártasságukat ügyes szorgalommal érvényesíthessék. A szerencsétlen világtalanok ipari munkássága főként a kosárfonó és kefékötő iparra terjed ki, melyeknél vakosságuk dacára oly ügyességet sajátítanak el, hogy készítményeik semmivel sem különböznek a látó iparosok készítményeitől, sőt alapos és tartós kivitelben igen sokszor túl is haladják. A temesvári vakok foglalkoztató intézete igen szép, tartós és olcsó árucikre hívja fel a közönség figyelmét. Raktáron tartanak utazó kosarakat, kerti butorokat, női munkakosarakat, virágállványokat, papír- és mindenfajta egyéb kosarakat; a kefeneműek-

ből: ruha- és cipőkeféket, falporolót, szobaseprőt, haj és kalapkefét s minden más kefé-áru. Támogassuk a humánus intézet nemes céljait azáltal, hogy munkát adunk a szerencsétlen vakoknak és az általuk előállított ipart cikkeket előnyben részesítjük a külföldről behozott igen sokszor silány árukkal szemben, mert szerencsétlen vak embertársaink segí-tünk, jótékonytárgyakat gyakorlunk és pártoljuk a hazai iparunkat is. A vakok temesvári foglalkoztató intézete készséggel küld ingyen és bérmentve képes árjegyzéket és az árurendeléseket megbízható pontossággal teljesíti.

A megvadult huszárfürer.

Egy szabadkai zupás huszárfürer féktelen garázdálkodásának volt a napokban sok szemtanuja Szabadkán. A huszárfürer kardjával követte el garázdálkodásait, míg végre aztán a rendőrség több órai hajsza után az éjszaka elfogta és átadta a katonai őrzésnek.

Az esetről a következőt jelenti munkatársunk:

Kiss Lajos szabadkai zupás huszárfürer kedden este a választá előestéjén a Szarvas-féle vendéglőben mulatott. Mulatás közben összeszólközött Mamussich Félix rőfőskereskedővel, akit össze-vissza szidott. A Szarvas-féle vendéglőből a IV. kör Mátyás-utcára hajtott a fiakkoron a zupás fürer. Utja a Rákóci-utcai Horváth-féle vendéglő előtt vezetett el.

Kiss a vendéglő előtt kirántott karddal leugrott a kocsiról és azzal kezdte a bemutatkozást, hogy a vendéglő üvegablakjait bevadeste. Majd a vendéglőbe erőszakkal behatolt, ahol kirántott kardjával a vendégekre rontott és örült hadonászással mindenkit le akart szurni. Berontott a vendéglővel szomszédos szobába, ahol az égő petroleumlámpát egy csapással leütötte. Szinte ezer szerencse, hogy tűz nem keletkezett.

A megriadt vendégek és a vendéglős nem birtak védekezni a dühös vagdalózdó huszár ellen, aki közben többeket megsebesített. Így Sztipics András hivatalnokot az orrán, egy vendéget a fején, egyet pedig a karján vágott meg.

Végre a vendégeknek sikerült a félboldnának látszó vagdalózdót kitudszkolni. Ez ekkor fiakkerbe vágta magát és tova hajtatott. A Damjanich-utcán aztán a bakon ülő fiakkerest, Govorkovics Mátyást egy súlyos kardcsapással kiütötte az ülésből. Govorkovics véres fővel, eszméletlenül fordult le a fiakkerrel, mellyel aztán a huszár tova hajtatott.

Ekkor már értesítve lett a rendőrség, mely keresni kezdte a garázda embert. Ez pedig a gyors lovakkal és a 10-es számú fiakkerrel kihajtatott a Bajai-utca. Itt aztán már titokzatos dolgokat művelhetett. A bajai vonatnak ugyanis éjjel valaki az ablakait beverte, mire a vonat megállott, de körülötte senkit nem találtak. Valószínű tehát, hogy a zupás fürer volt a vonat ablak betörője is, mivel éppen ez időtájt volt azon a környéken.

A rendőrség és a katonai őrzés mind értesítve lettek az esetről. Valóságos hajsza volt az éjszaka az egész városban a huszár után. Végre úgy hajnali 3 órakor a Bajai-uton megtalálták a fiakkerrel felíg összetörve, a lovak összeverve, de Kiss sehol nem volt. Reggel felé aztán őt is megtalálták Mátyás-utcai lakásán. Letartóztatták és a katonai őrzésnek adták át.

Bizonyára szigorú büntetés vár most fürer ur Kissre, aki nem is volt annyira berugva, mint inkább csupa hősködéssből követe el garázdálkodásait. Kiss Lajos nős, családós ember.

A gabonapiacról.

A rendkívül kedvezőre fordult időjárás és ennek kapcsán a vetések állapotáról érkezett kitünő hírek erősebb nyomokat hagytak e héten a gabonáirakon. A külföldi piacok is segítségére siettek az árlerombolásnak, minthogy onnan is érzékeny áreséseket jeleztek. Ennek az általános olcsobodásnak elsősorban abban látjuk a magyarázatát, hogy a vetések állapota nemcsak minálunk, hanem a külföldön is úgyszólván mindenütt igen kedvező.

Francia és Németországban az időjárás igen kedvező-s a növényzet szépen fejlődik s jó eredményre nyílik kilátás. Panaszok alig hallatszanak. Angliában az időjárás nem volt ugyan oly kedvező, de azért a kilátások ott is kielégítőek. Oroszországban, főleg a déli részeken a vetések mindenütt igen jók s általában véve Oroszországban a kilátások kedvezők, ami az internacionális piacok szempontjából rendkívül fontos szerepet játszik. Romániában, Bulgáriában és Szerbiában a vetések igen fejlődtek, sépen állanak, jó és igen kielégítő hozamra jogosítanak. Északamerikában a vetések régebben károkat szenvedtek, részben a hideg időjárás folytán, részben férges és a hesszeni légy miatt, azonban részben jóvátették.

Nálunk a vetésekkel nagyon meg vannak elégedve, mert a kívánt enyhe száraz időjárás tényleg bekövetkezett és ez a növényzetre kitünő hatással van.

Ha itt-ott rozsdáról panaszkodnak, úgy annak nagyobb fontosságot tulajdonítani egyelőre nem kell, mert ezidőszereint még nem ártalmas s minden évben ismétlődik.

Ausztriában szintén igen szépen fejlődnek a vetések. Ha tehát ilyen perspektívákkal nézhetünk az új termés elé s ezek a kilátások úgyszólván minden fontosabb gabonatermelő államban kecsegtetnek, nem csodálható, ha ezek a jelenségek az árképződésre mélyebb hatást gyakorolnak.

Az internacionális piacokon, főleg Németországban nagy áresés következett be, ami első sorban a lényegesen megnagyobbodott és sürgőssé vált oroszországi ajánlatokban gyökeredzik. Ugyanis Oroszországban a múlt évi nagytermés folytán az a tendencia hatotta át az irányadó köröket, hogy a termést csak fokozatosan szabad a fogyasztó piacok rendelkezésére bocsátani, hogy az árnyót fentartsák. Ezt elérendő megkönnyébbítették a beraktározást és aránylag olcsó lombard tételekkel a kínálatot állandóan kissé megszorították.

Most azonban amidőn a termés kiállítások mindenütt jók, a növényzet erőteljes fejlődése folytán az idén valószínűleg korábban kezdődik az aratás. A kölcsönt adó bankok és intézetek a lombard kölcsönök részleges visszafizetésére sorították a tulajdonosokat. Ennek folytán Oroszországban sürgős és lényegesen redukált árkövetelések mellett nagy kínálat keletkezett, mely azután nagyon csökkent árak mellett talált elhelyezést.

A készletek sem a külföldön, sem minálunk nem nagyok, sőt rendes körülmények mellett ki sem elégítenének, azonban a jelen viszonyoknál a fogyasztás természetesen teljesen tartózkodó, a lisztüzlet pang és így még mindig túlszárnyalja a keresletet.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház!

A Dob-utcai 10. számú ház szabad kézből eladó.

Bővebbet: Matusek-üzlet,

Kossuth Lajos-utca 14. 51-3-3

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott ezennel árlejtést hirdetek a moholi zárdá és római kath. iskolák bővítés munkáira, melyek kereken 56.000 kor. összegben irányoztattak elő, alábbi feltételekkel:

1. Pályázhatnak csakis képesített építő- vagy kőműves mesterek.

2. Az ajánlattétel írásban és általános szegben történik, de ezek felbontása előtt esetleges szóbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

3. Minden ajánlattevő 10%-nak megfelelő 5.600 korona bántapénzt tartozik letenni készpénzben, értékpapírban vagy fentartás nélküli takarékbetétkönyvben.

4. Az ajánlatok beadása folyó évi június hó 10-én délelőtt 9 órakor a moholi római kath. plébánia hivatalban történik; ugyanott tárgyalatnak ezek azonnal le.

5. A tervek, költségvetés és feltételek ugyanezen hivatalnál a hivatalos órák alatt vagy Petrovác Gyula tanárnál (Budapest VII. ker. Gyarmat-utca 4.) megtekinthetők; utóbbi-tól bővebb felvilágosítás nyerhető.

6. Az árlejtés eredménye válnakozóra azonnal, az építetűre csak az Érsekhatalóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

7. Építetű fentartija a jogot, hogy a pályázók közű szabadon választhasson, egyeseket kizárhasson és a munkát esetleg az árlejtési eredmény mellőzésével is bárkinek vállalatba adhassa.

Kelt Moholon, 1910. május 28.

Michler Ferenc

róm. kath. plébános és iskolaszéki elnök.

APOLLO

asbestpadlókészítő vállalat

STERN és EISLER
SZABADKA.

Telefon 358. ————— Telefon 372.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy asbestpadlókészítő vállalatunkat üzembe helyeztük. Elvállalunk padlók elkészítését, falburkolatokat, burkolásokat minden színben, csinos, izléses kivitelben, jutányos árak mellett.

— Arajánlat ingyen. —

Két évi jókarbantartást garantálunk.

Zombori képviselő:

Goldfahn Béla

festő, Rókus-utca 51.

38 20-6

Mesés szép állatok!

Angliából importált szülőktől származott 4 darab 6 hetes

Levelin telivér angol setter kölykek,

hőfehér alap barna foltokkal, hullámos selyem szőrözettel:

darabonként 50 koronáért eladó.

Megtekinthetők: Zombor, Kisbécsi-Elza-majorban.

50-3-2

Gróf Esterházy Ferenc

uradalmi pezsgőgyára, Tata.

Forgalomba hozza az 1906-iki

Lakodalmos Áldomás Billikom

(Demi Sec)

(Sec)

(Extra Dry)

jegyű **PEZSGŐIT**, melyeket

kizárólag az uradalom

somlói, neszélyi, devecséri, baji, tatai és bánhidai szőlőiben champagne-szerűen szüretelt boraiból teljesen francia módon készített és **kiválóan jók.**

Zomborban kapható: **Mayer István** és **Dörfler Antal** fűszerkereskedésében.

Vezérképviselő: **KOLB LAJOS**, Budapest, Barcsay-utca 6.

Telefonszám: 104-73.

46-50-8